
Dokument na rokovanie

B9-0499/2023

7.11.2023

NÁVRH UZNESENIA

Uznesenie Európskeho parlamentu

v súlade s článkom 132 ods. 2 rokovacieho poriadku

o agentúre Frontex vychádzajúce z vyšetrovania pracovnej skupiny výboru LIBE pre kontrolu agentúry Frontex na účely zistenia potrebných skutočností (2023/2729(RSP))

Juan Fernando López Aguilar

v mene Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

Uznesenie Európskeho parlamentu o agentúre Frontex vychádzajúce z vyšetrovania pracovnej skupiny výboru LIBE pre kontrolu agentúry Frontex na účely zistenia potrebných skutočností (2023/2729(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv z roku 1948,
- so zreteľom na Dohovor OSN z roku 1951 o právnom postavení utečencov a jeho protokol z roku 1967,
- so zreteľom na kapitolu V pravidlo 33 Medzinárodného dohovoru o bezpečnosti ľudského života na mori (SOLAS) o núdzových situáciách: povinnosti a postupy,
- so zreteľom na kapitoly 4 a 5 Medzinárodného dohovoru o pátraní a záchrane na mori (Dohovor SAR) o operačných postupoch,
- so zreteľom na Európsky dohovor o ľudských právach,
- so zreteľom na článok 1, článok 2 ods. 1, článok 3, článok 6, článok 18, článok 19 a článok 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie,
- so zreteľom na článok 67 ods. 1, článok 77 ods. 1 a článok 77 ods. 2 Zmluvy o fungovaní EÚ,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 656/2014 z 15. mája 2014, ktorým sa stanovujú pravidlá dozoru nad vonkajšími morskými hranicami v kontexte operačnej spolupráce koordinovanej Európskou agentúrou pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie¹,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896 z 13. novembra 2019 o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii a zrušení nariadení (EÚ) č. 1052/2013 a (EÚ) 2016/1624²,
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 14. marca 2023, ktorým sa stanovuje viacročná strategická politika európskeho integrovaného riadenia hraníc (COM(2023)0146),
- so zreteľom na osobitnú správu Európskeho dvora audítorov (EDA) č. 08/2021,
- so zreteľom na záverečnú správu Európskeho úradu pre boj proti podvodom z 31. januára 2022 o závažných pochybeniach v agentúre Frontex a na jej závery,
- so zreteľom na rozhodnutie európskej ombudsmanky vo veci OI/4/2021/MHZ o tom, ako Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž (Frontex) dodržiava svoje

---

¹ Ú. v. EÚ L 189, 27.6.2014, s. 93.

² Ú. v. EÚ L 295, 14.11.2019, s. 1.

povinnosti v oblasti základných práv a zaručuje zodpovednosť vo vzťahu k svojim rozšíreným povinnostiam,

- so zreteľom na svoje uznesenie z 19. mája 2021 o ochrane ľudských práv a vonkajšej migračnej politike EÚ³,
  - so zreteľom na oznámenie Komisie zo 14. apríla 2021 o stratégii EÚ v oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2021 – 2025 (COM(2021)0171),
  - so zreteľom na oznámenie Komisie z 29. septembra 2021 s názvom Obnovený akčný plán proti prevádzachtvu migrantov (2021 – 2025) (COM(2021)0591),
  - so zreteľom na svoje rozhodnutie (EÚ, Euratom) 2021/1613 z 28. apríla 2021 o absolútoriu za plnenie rozpočtu Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž za rozpočtový rok 2019⁴, ktorým odkladá rozhodnutie o absolútoriu,
  - so zreteľom na svoje rozhodnutie (EÚ) 2022/1808 zo 4. mája 2022 o účtovnej závierke Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž (Frontex) za rozpočtový rok 2020⁵, ktorým odkladá rozhodnutie o absolútoriu,
  - so zreteľom na svoje rozhodnutie z 18. októbra 2022 o absolútoriu za plnenie rozpočtu Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž (Frontex) za rozpočtový rok 2020⁶, ktorým neudeľuje absolútorium výkonnej riaditeľke agentúry Frontex,
  - so zreteľom na svoje rozhodnutie z 10. mája 2023 o absolútoriu za plnenie rozpočtu Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž za rozpočtový rok 2021⁷,
  - so zreteľom na správu nezávislej vyšetrovacej misie OSN v Líbyi z 27. marca 2023 (A/HRC/52/83),
  - so zreteľom na pracovný dokument pracovnej skupiny Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (LIBE) pre kontrolu agentúry Frontex zo 14. júla 2021 s názvom Správa o vyšetrovaní agentúry Frontex na účely zistenia potrebných skutočností v súvislosti s údajným porušovaním základných práv a na jej odporúčania,
  - so zreteľom na rozsudok Všeobecného súdu zo 6. septembra 2023 vo veci T-600/21 WS a iní/Frontex,⁸
  - so zreteľom na článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže v roku 2021 bola v rámci výboru LIBE zriadená pracovná skupina pre kontrolu agentúry Frontex na účely monitorovania všetkých aspektov fungovania agentúry Frontex vrátane jej posilnenej úlohy a zdrojov pre integrované riadenie hraníc,

---

³ Ú. v. EÚ C 15, 12.1.2022, s. 70.

⁴ Ú. v. EÚ L 340, 14.6.2021, s. 324.

⁵ Ú. v. EÚ L 258, 22.12.2022, s. 416.

⁶ Ú. v. EÚ L 45, 14.2.2023, s. 13.

⁷ Prijaté texty, P9_TA(2023)0165.

⁸ SDEÚ, rozsudok zo 6. septembra 2023 vo veci, *WS a iní/Frontex*, ECLI:EU:T:2023:492.

správneho uplatňovania *acquis* EÚ a vykonávania nariadení 2019/1896 a č. 656/2014;

- B. keďže pracovná skupina pre kontrolu agentúry Frontex bola poverená vykonaním vyšetrovania zameraného na zistenie skutočností, zhromaždenie všetkých relevantných informácií a dôkazov týkajúcich sa údajných porušení základných práv, na ktorých sa agentúra podieľala, o ktorých vedela a/alebo v súvislosti s ktorými nekonala, interného riadenia agentúry vrátane postupov oznamovania a vybavovania sťažností; a transparentnosti a zodpovednosti agentúry voči Európskemu parlamentu; keďže pracovná skupina pre kontrolu agentúry Frontex prijala v júli 2021 svoju správu, ktorá obsahovala 42 konkrétnych odporúčaní pre agentúru, správnu radu, Komisiu, členské štáty a Radu;
- C. keďže v reakcii na správu pracovnej skupiny pre kontrolu agentúry Frontex agentúra a jej správna rada vyvinuli úsilie na vykonanie odporúčaní pracovnej skupiny pre kontrolu agentúry Frontex a oznámili, že do dnešného dňa vykonali 36 odporúčaní pracovnej skupiny pre kontrolu agentúry Frontex; keďže stále nebolo vykonaných niekoľko odporúčaní vrátane odporúčaní týkajúcich sa operácií agentúry Frontex v Grécku a Maďarsku, lepšej ochrany oznamovateľov, výnimočného podávania správ v rámci mechanizmu nahlasovania závažných incidentov, komunikácie s národnými vládami a primeraného riešenia obvinení z porušovania základných práv členskými štátmi;
- D. keďže správa úradu OLAF z 15. februára 2022 o vyšetrovaniach agentúry Frontex odhalila závažné pochybenia a iné nezrovnalosti zo strany troch osôb zamestnaných v agentúre vrátane bývalého výkonného riaditeľa, ako aj tri ďalšie kľúčové problémy, a to skutočnosť, že pracovník pre základné práva nemal prístup k operačným informáciám, skutočnosť, že pracovník pre základné práva nebol pridelený ako spracovateľ správ o závažných incidentoch s údajným porušením základných práv, a skutočnosť, že zamestnanci, ktorí nahlásili závažné incidenty nadriadeným orgánom, boli ignorovaní osobami, ktoré vyšetroval úrad OLAF; keďže poslancami Parlamentu a pracovníkmi pre základné práva bol udelený prístup k správe úradu OLAF s veľkým oneskorením; keďže rozhodnutie nesprístupniť správu úradu OLAF o činnosti agentúry Frontex bezodkladne Parlamentu ovplyvnilo právomoci demokratickej kontroly zodpovednosti agentúry za porušovanie základných práv; keďže napriek viacerým žiadostiam – na základe právnych obáv týkajúcich sa procesných práv zainteresovaných osôb – bola správa zverejnená až 31. októbra 2022, keďže sa očakáva, že tento rok budú predložené ďalšie dve správy úradu OLAF týkajúce sa agentúry Frontex;
- E. keďže vážne problémy ovplyvňujúce vnútorné mechanizmy dohľadu agentúry Frontex a závažné nedostatky agentúry v oblasti ochrany základných práv žiadateľov o azyl a migrantov, transparentnosti, ochrany údajov, údajného sexuálneho obťažovania a nesprávneho úradného postupu v rámci agentúry Frontex viedli Európsky parlament k tomu, že odmietol udeliť agentúre absolútorium za plnenie rozpočtu na rok 2020;
- F. keďže Súdny dvor Európskej únie (SDEÚ) rozhodol, že rozhodnutia o návrate vydané maďarskými orgánmi nie sú v súlade so smernicou 2008/115/ES a Chartou základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a že Maďarsko si nespĺnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo smernice 2013/32/EÚ a smernice 2013/33/EÚ[1]; keďže agentúra Frontex vykonala overenia a dospela k záveru, že sa nikdy nezúčastnila na návratoch

súvisiacich s maďarskými právnymi predpismi, ktoré SDEÚ považuje za nezlučiteľné s právom EÚ (maďarský zákon LXXXIX z roku 2007 a zákon LVIII z roku 2020); keďže agentúra požaduje, aby Maďarsko prijalo konkrétne záväzky týkajúce sa postupov, ktoré sa budú dodržiavať pri žiadaní o podporu agentúry Frontex; keďže agentúra Frontex tiež oficiálne požiadala Maďarsko, aby systematicky poskytovalo všetky dostupné správy vypracované maďarskou prokuratúrou, ktorá je orgánom zodpovedným na monitorovanie zadržiavania a nútených návratov štátnych príslušníkov tretích krajín; [1] SDEÚ, vec zo 17. decembra 2020, C-808/18, Komisia/Maďarsko.

- G. keďže vnútroštátne inštitúcie pre ľudské práva, orgány Rady Európy, UNHCR, médiá a mimovládne organizácie vydali ďalšie správy o údajnom zavrataní migrantov na vonkajších hraniciach (tzv. push-back) a iných závažných porušeníach základných práv vrátane násilia voči migrantom na vonkajších pozemných a námorných hraniciach EÚ, a to aj v súvislosti so spoločnými operáciami na ochranu hraníc, na ktorých sa zúčastnila agentúra Frontex; keďže na agentúru Frontex boli na Všeobecnom súde EÚ podané štyri žaloby v súvislosti s údajným zavrataním, z ktorých jedna bola vyhlásená za neprípustnú a v súvislosti s troma prebieha konanie;
- H. keďže v nadväznosti na stanoviská a odporúčania pracovníka pre základné práva týkajúce sa posúdenia situácie v Grécku vrátane jeho stanoviska z 1. septembra 2022, v ktorom odporučil, že „opodstatnené obvinenia z porušovania základných práv v Grécku dosiahli úroveň, pri ktorej sú splnené podmienky na začatie uplatňovania článku 46 ods. 4 nariadenia o EBCG“, bývalá výkonná riaditeľka ad interim zriadila pracovnú skupinu a zapojila sa do procesu s gréckymi orgánmi v rámci operačných činností vykonávaných v Grécku; keďže na základe týchto diskusií grécke orgány vypracovali plán na zavedenie záruk dodržiavania základných práv; keďže pracovník pre základné práva v 36. správe pre správnu radu z marca 2023 uznal úsilie gréckych orgánov a súhlas agentúry s opatreniami, ktoré sa majú prijať na riešenie problémov v oblasti základných práv, ale napriek akčnému plánu pretrvávajú obvinenia zo zavratania migrantov na vonkajších hraniciach sprevádzaného zlým zaobchádzaním s migrantmi; keďže pracovník pre základné práva na zasadnutí správnej rady v júni 2023 zopakoval, že podmienky, na základe ktorých sa uplatňuje článok 46, sú v plnej miere splnené, a vyslovil sa za pozastavenie činností, ktoré by sa mali obnoviť až po obnovení dôveryhodného vzťahu s gréckymi orgánmi, a že agentúra Frontex by mala dovedty zachovať svoju prítomnosť v krajine na mieste;
- I. keďže SDEÚ vo svojom rozsudku z 30. júna 2022 konštatoval, že litovská právna úprava, ktorá umožňuje zamietnutie medzinárodnej ochrany a automatické zaistenie žiadateľov len z dôvodu, že neoprávnene prekročili hranice, je nezlučiteľná s právom Únie; keďže od júla 2022 sa agentúra Frontex už nezúčastňuje na ochrane hraníc Litvy ani ju nepodporuje; keďže agentúra aj po rozsudku SDEÚ zachovala svoju spoločnú operáciu Terra v Litve, v rámci ktorej jej zamestnanci vykonávali hraničné kontroly a návraty;
- J. keďže výbor LIBE vo svojom stanovisku k udeleniu absolutória agentúre za rok 2023 za rok 2021 vyjadril znepokojenie nad správami, z ktorých vyplynulo, že vykonávanie programu na spracovanie osobných údajov na účely analýzy rizík (PEDRA) viedlo k rušivému zhromažďovaniu osobných údajov migrantov a utečencov agentúrou Frontex, ktoré sa majú použiť v databázach trestných činov Europolu; keďže agentúra

tvrdila, že projekt sa realizoval v rokoch 2015 až 2017; keďže po prijatí stanovísk európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov (EDPS) k rozhodnutiam správnej rady agentúry č. 56/2021, 68/2021 a 69/2021 úradník agentúry pre ochranu údajov pripravil akčný plán na vykonávanie odporúčaní EDPS; keďže rozhodnutie správnej rady č. 56/2021 bolo revidované v marci 2023;

- K. keďže v 36. správe pre správnu radu sa pracovník pre základné práva zaoberal rastúcimi obavami týkajúcimi sa Bulharska vrátane obvinení z nezákonných návratov, ktoré sprevádzalo zlé zaobchádzanie s migrantmi pri zadržaní vnútroštátnymi orgánmi, a zdôraznil potrebu účinného a nestranného vyšetrovania vnútroštátnymi orgánmi;
- L. keďže agentúra bola a je v procese transformácie: v júni 2021 sa ujal funkcie nový Úrad pre základné práva agentúry Frontex; koncom roka 2021 a začiatkom roka 2022 sa po prvýkrát v histórii agentúry ujali funkcie traja zástupcovia výkonného riaditeľa; v apríli 2022 začal svoje funkčné obdobie nový predseda správnej rady; v nadväznosti na vyšetrovanie Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) týkajúce sa zlého riadenia agentúry odstúpil v apríli 2022 výkonný riaditeľ, po čom správna rada agentúry Frontex vybrala jedného zo zástupcov výkonného riaditeľa, aby dočasne viedol agentúru ako výkonný riaditeľ ad interim; nový výkonný riaditeľ bol vymenovaný v decembri 2022 a funkcie sa ujal v marci 2023;
- M. keďže Parlament vo svojom uznesení⁹, ktorým udelil agentúre absolútorium za rok 2021, vzal na vedomie kroky, ktoré agentúra podnikla na zlepšenie kultúry riadenia a podporu dobrých podmienok zamestnancov, vrátane decentralizácie rozhodovania s cieľom rozdeliť zodpovednosť a osobnú zodpovednosť za rozhodnutia, podpory otvoreného dialógu prostredníctvom schôdzí vedenia agentúry, vypracovania komplexnej internej komunikačnej stratégie, posilnenia interného komunikačného tímu a rozšírenia siete dôverných poradcov;
- N. keďže úloha agentúry Frontex v praktickej a operačnej spolupráci s tretími krajinami vrátane Západného Balkánu, Moldavska a Maroka výrazne vzrástla okrem iného aj v prípade návratu a readmisie, boja proti obchodovaniu s ľuďmi, poskytovania výcviku, operačnej a technickej pomoci orgánom tretích krajín na účely riadenia a kontroly hraníc, realizácie operácií alebo spoločných operácií na vonkajších hraniciach EÚ alebo na územiach tretích krajín a vysielania styčných dôstojníkov do tretích krajín;
- O. keďže Komisia v súčasnosti rokuje o výraznom rozšírení mandátu agentúry v susedstve EÚ uzavretím nových alebo aktualizovaných dohôd o štatúte so Severným Macedónskom, Albánskom, Čiernou Horou, Srbskom, Bosnou a Hercegovinou a Moldavskom;
- P. keďže Komisia rokuje s vládami Senegalu a Mauritánie s cieľom uzavrieť s týmito krajinami dohody o štatúte; keďže takéto dohody o štatúte by boli prvé s tretími krajinami mimo Európy;
- Q. keďže Rada 20. marca 2023 rozhodla o predĺžení mandátu operácie SBOP EÚ

---

⁹ Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. mája 2023 s poznámkami, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolútoriu za plnenie rozpočtu Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž za rozpočtový rok 2021, Prijaté texty, P9_TA(2023)0165.

EUNAVFOR MED IRINI do marca 2025, pričom jej úlohou je okrem iného podporovať budovanie kapacít a výcvik líbyjskej pobrežnej stráže a námorníctva; keďže agentúra Frontex s touto operáciou spolupracuje; keďže agentúra Frontex poskytuje líbyjskému centru pre koordináciu záchranných operácií na mori informácie o osobách v núdzi na mori (čiastočne: 24 Verts/The Left; 120 Verts/Lavica); keďže nezávislá vyšetrovacia misia OSN v Líbyi vo svojej správe A/HRC/52/83 vyjadrila vážne obavy zo zapojenia líbyjských aktérov do zločinov proti ľudskosti a hrubého porušovania ľudských práv migrantov;

- R. keďže podľa dohovoru SAR by každý orgán alebo zložka pátracej a záchrannej organizácie, ktorí majú dôvod domnievať sa, že plavidlo je v núdzovom stave, mali čo najskôr poskytnúť všetky dostupné informácie príslušnému centru pre koordináciu záchranných operácií alebo podriadenému záchrannému podcentru;
- S. keďže Komisia je povinná do 5. decembra 2023 vykonať hodnotenie nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii a posúdiť, či pravidlá fungujú tak, ako majú; keďže od Komisie sa vyžaduje, aby do 31. decembra 2023 preskúmala stály zbor agentúry Frontex a posúdila jeho celkový počet a zloženie;
- 1. zdôrazňuje potrebu účinnej a dobre fungujúcej Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž, ktorá bude schopná pomáhať členským štátom pri efektívnom riadení spoločných vonkajších hraníc Európskej únie a pri zabezpečovaní integrovaného riadenia hraníc v plnom súlade so základnými právami;
- 2. zdôrazňuje, že rozpočet agentúry exponenciálne vzrástol z približne 114 miliónov EUR v roku 2015 na približne 750 miliónov EUR v roku 2022; okrem toho dodáva, že revidované mandáty agentúry v rokoch 2016 a 2019 zodpovedali výraznému zvýšeniu úloh a právomocí agentúry, a to aj pokiaľ ide o personál a technické vybavenie; zdôrazňuje, že takéto rozšírenie úloh a zvýšenie rozpočtu agentúry musí sprevádzať zodpovedajúce zvýšenie jej zodpovednosti a transparentnosti a zvýšená kontrola dodržiavania práva Únie agentúrou;

Zmeny v riadení agentúry

- 3. konštatuje, že v priebehu posledných dvoch rokov agentúra zaznamenala významné zmeny v riadení vrátane nového pracovníka pre základné práva, nového predsedu správnej rady, troch nových zástupcov výkonného riaditeľa a nového výkonného riaditeľa; očakáva, že zmena v riadení prinesie potrebnú zmenu v kultúre, pokiaľ ide o dodržiavanie zásad a hodnôt Únie, najmä základných práv, a pokiaľ ide o transparentnosť a efektívnosť vnútorných postupov a zvýšenú zodpovednosť voči Parlamentu a Rade v súlade s uplatniteľným právnym rámcom; domnieva sa, že by to mohlo ešte viac posilniť schopnosť agentúry plniť svoj mandát; víta opatrenia, ktoré sa už vykonali s cieľom zlepšiť kultúru riadenia a posilniť integritu a zodpovednosť v rámci agentúry; vyzýva nové vedenie, aby vykonalo potrebné rozsiahle reformy, a správnu radu, aby posúdila, ako môže zintenzívniť svoje zapojenie a kontrolu spôsobu fungovania agentúry;
- 4. domnieva sa, že druhé vyšetrovanie Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) týkajúce sa postupov riadenia v agentúre, ktoré prebieha len deväť mesiacov po ukončení prvého vyšetrovania úradom OLAF, poukazuje na potrebu zmeny v kultúre

agentúry;

Postup vymenovania výkonného riaditeľa

5. vyjadruje sklamanie nad tým, že počas postupu vymenovania a bez toho, aby o tom vedeli poslanci Európskeho parlamentu, bol jeden z kandidátov navrhnutých na pozíciu výkonného riaditeľa agentúry záujmovou osobou v rámci druhého prebiehajúceho vyšetrovania úradom OLAF;
6. upozorňuje na skutočnosť, že Komisia, správna rada a úrad OLAF neposkytli Parlamentu tieto informácie napriek tomu, že pracovná skupina pre kontrolu agentúry Frontex (FSWG) zdôraznila, ako spory týkajúce sa dôvernosti brzdili demokratickú kontrolu zo strany Parlamentu, a napriek osobitnej žiadosti FSWG, aby ju Komisia pravidelne informovala o všetkých činnostiach alebo iniciatívach, ktoré by mohli mať vplyv na základné práva; zastáva názor, že toto zlyhanie predstavuje porušenie zásady vzájomnej a lojálnej spolupráce, ktorou sa riadia vzťahy medzi inštitúciami, agentúrami, orgánmi a úradmi Únie;

Vykonávanie odporúčaní FSWG

7. uznáva úsilie agentúry o vykonanie 36 zo 42 odporúčaní FSWG a hmatateľný pokrok, ktorý sa v tejto súvislosti dosiahol; na základe odporúčaní FSWG odporúča, aby sa prijali tieto ďalšie konkrétne opatrenia:
  - agentúra by mala zabezpečiť, aby sa s pracovníkom pre základné práva konzultovalo v skoršej fáze procesu vypracúvania operačných plánov, aby sa mu poskytol dostatočný čas na poskytnutie stanovísk a aby bol vybavený zavedenými metódami a kanálmi na posunutie veci na vyššiu úroveň, ak sa jeho stanovisko ignoruje;
  - transparentný mechanizmus podávania správ by sa mal začleniť do každého operačného plánu, do ktorého hostiteľský členský štát zahŕňa prostriedky používané v operačnej oblasti, bez ohľadu na spôsob ich financovania; operačné plány by mali tiež zaručiť, aby tímy agentúry Frontex mali prístup ku všetkým prostriedkom zapojeným do spoločných operácií, relevantným informáciám a miestam v rámci operačnej oblasti; uznáva, že agentúra nemôže dosiahnuť tieto výsledky sama, pretože si vyžadujú súhlas príslušných členských štátov;
  - mali by sa stanoviť formálne záruky s cieľom zabezpečiť, aby sa pravidlá a záruky týkajúce sa ochrany oznamovateľov uplatňovali na vyslaných národných expertov, stážistov, dočasných zamestnancov a miestnych zamestnancov;
  - agentúra by mala pokračovať v plnom vykonávaní zostávajúcich odporúčaní, ktoré v súčasnosti samotná agentúra nepovažuje za vykonané;

Transparentnosť a kontrola

8. berie na vedomie nedávne úsilie nového výkonného riaditeľa poskytnúť Parlamentu a Rade aktuálny prehľad o činnostiach agentúry Frontex prostredníctvom nového nástroja na podávanie správ, tzv. prehľadu ukazovateľov;

9. uznáva všeobecný predpoklad, že dokumenty týkajúce sa prebiehajúcich vyšetrení úradu OLAF sa nesprístupňujú verejnosti;¹⁰ opakuje však svoju výzvu, aby sa správy úradu OLAF o agentúre zverejňovali v prípadoch prevažujúceho verejného záujmu na zverejnení a aby sa vo všetkých prípadoch príslušným poslancom Európskeho parlamentu poskytol prístup k takýmto správam v primeranej lehote, aby mohli účinne vykonávať demokratickú kontrolu a brať agentúru na zodpovednosť za jej kroky; domnieva sa, že súčasné pravidlá treba zrevidovať, aby sa zabezpečilo, že Parlament bude plne informovaný ako tvorca politik a spoluzákonodarca, najmä pokiaľ ide o jeho rozpočtové právomoci;
10. podporuje odporúčanie ombudsmanky¹¹, aby agentúra Frontex zaujala aktívnejší prístup k transparentnosti s cieľom zabezpečiť väčšiu zodpovednosť za svoje operácie; podporuje najnovšie odporúčania ombudsmanky týkajúce sa postupov agentúry pri vybavovaní žiadostí o prístup k dokumentom, ak tieto žiadosti považuje za nepresné alebo ak sa týkajú veľkého počtu dokumentov alebo veľkých dokumentov¹²;
11. nabáda predsedov správnej rady, aby naďalej pozývali pozorovateľov Parlamentu na jej schôdze a zväzili rozšírenie pozvania na všetky body programu vrátane bodov za zatvorenými dverami a aby pokračovali v poskytovaní všetkých podporných dokumentov bez výnimky a v prípade potreby dôverným spôsobom;

Pretrvávajúce obavy týkajúce sa základných práv

12. berie na vedomie, že agentúra má konečne 46 členov monitorovacej skupiny pre základné práva, a to aj napriek značnému oneskoreniu pri plnení požiadaviek aktualizovaného mandátu; konštatuje, že na úrovni administrátorov (AD) bolo vymenovaných 31 členov monitorovacej skupiny pre základné práva; naďalej zdôrazňuje, že tí členovia monitorovacej skupiny pre základné práva, ktorí boli prijatí v nižšej platovej triede asistenta (AST), by sa mali prostredníctvom vhodných postupov čo najskôr povýšiť na vyššiu úroveň AD; poukazuje na to, že na základe aktualizovaného mandátu agentúry by mal počet členov monitorovacej skupiny pre základné práva naďalej rásť, keďže sa zvyšuje celková veľkosť stáleho zboru; v tejto súvislosti so záujmom očakáva podrobné informácie o plánoch agentúry na zvýšenie počtu členov monitorovacej skupiny pre základné práva spolu s posúdením pracovníka pre základné práva, ktoré sa týka odhadu potrebného počtu členov monitorovacej skupiny pre základné práva;
13. vyjadruje vážne znepokojenie nad vážnymi a pretrvávajúcimi obvineniami voči gréckym orgánom v súvislosti so zavracaním migrantov a násilím voči nim; je presvedčený, že dodržiavanie zásad a hodnôt Únie musí byť podmienkou *sine qua non* na to, aby sa agentúra Frontex zaviazala k spoločnej operácii s členským štátom; ďalej je presvedčený, že ak by členský štát nebol schopný dodržiavať tieto zásady a hodnoty, agentúra by mala obmedziť a preorientovať svoje operácie na monitorovacie činnosti so

---

¹⁰ Všeobecný súd uviedol, že „všeobecný prístup na základe nariadenia č. 1049/2001 k dokumentom nachádzajúcim sa v spise OLAF-u, hoci vyšetrenie OLAF-u stále prebieha, by v zásade ohrozilo riadny priebeh vyšetrenia“; Všeobecný súd, rozsudok vo veci T-110/15 z 26. mája 2016, IMG/Komisia, bod 33, ECLI:EU:T:2016:322.

¹¹ Vec OI/4/2021/MHZ.

¹² Vec OI/4/2022/PB.

zreteľom na článok 46 svojho mandátu, pričom by mala zachovať svoju prítomnosť na mieste, aby nevzniklo vákuum; vyjadruje poľutovanie nad tým, že agentúra sa doposiaľ zdržala obmedzenia alebo preorientovania svojich operácií v Grécku;

14. berie na vedomie vyšetrovanie z vlastnej iniciatívy, ktoré začala ombudsmanka EÚ s cieľom objasniť úlohu agentúry Frontex pri pátracích a záchranných operáciách v Stredozemnom mori po utopení stoviek ľudí pri pobreží Grécka 14. júna; berie na vedomie, že po stroskotaní lode agentúra vydala vyhlásenie, v ktorom uviedla svoj harmonogram a svoju verziu udalostí; očakáva, že agentúra počas vyšetrovania zabezpečí plnú spoluprácu vrátane prístupu k svojim prostriedkom, ak o to bude požiadaná;
15. víta rozhodnutie agentúry obmedziť svoju činnosť v Litve v júli 2022 vzhľadom na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie (SDEÚ) z 30. júna 2022, pokiaľ ide o litovský zákon a dekréty o azyle a migrácii¹³; konštatuje, že agentúra má stále príslušníkov na mieste, ktorí podporujú vnútroštátne orgány pri hraničných kontrolách na vybraných hraničných priechodoch a pomáhajú pri činnostiach súvisiacich s návratom v Litve; odporúča, aby agentúra zaujala aktívnejší prístup k ochrane zásad a hodnôt Únie v súlade s rozsudkami SDEÚ;
16. pripomína, že hoci agentúra odstúpila od operácií v Maďarsku v januári 2021 po jasnom rozsudku SDEÚ v decembri 2020¹⁴, naďalej podporuje maďarské orgány pri vykonávaní návratov; opakuje výzvu FSWG adresovanú výkonnému riaditeľovi, aby okamžite pozastavil podporu operácií súvisiacich s návratom z Maďarska;

Pátranie a záchrana

17. berie na vedomie mandát agentúry poskytovať lepšiu situačnú informovanosť v námornej oblasti a odovzdávať tieto informácie príslušným orgánom, pokiaľ ide o právomoci v oblasti pátracích a záchranných operácií; berie na vedomie pozíciu Parlamentu, že všetci aktéri v Stredozemnom mori by mali proaktívne odovzdávať informácie a v prípade potreby vysielat' tiesňové správy „mayday“ týkajúce sa osôb v núdzi na mori orgánom zodpovedným za operácie SAR a v prípade potreby všetkým plavidlám v blízkosti, ktoré by sa mohli bezprostredne zapojiť do pátrania a záchrany¹⁵; pripomína povinnosť vyplývajúcu z medzinárodného morského práva poskytovať pomoc osobám, ktoré sa nachádzajú v tiesni na mori, a odviesť ich do najbližšieho bezpečného prístavu; konštatuje, že v nariadení (EÚ) č. 656/2014, ktorým sa stanovujú pravidlá dozoru nad vonkajšími morskými hranicami v kontexte operačnej spolupráce koordinovanej agentúrou Frontex, sa stanovujú pravidlá účasti agentúry na pátracích a záchranných operáciách; zdôrazňuje, že agentúra by mohla urobiť viac pre zvýšenie kapacity EÚ a členských štátov vykonávať pátracie a záchranné operácie, najmä investovaním do vhodných prostriedkov na takéto operácie;
18. konštatuje, že Parlament už v minulosti zastával názor, že v rámci pátracích a

---

¹³ Rozsudok Súdneho dvora z 30. júna 2022, *M.A. / Valsybès sienos apsaugos tarnyba*, C-72/22PPU, ECLI:EU:C:2022:505.

¹⁴ Rozsudok Súdneho dvora zo 17. decembra 2020, *Komisija/Maďarsko*, C-808/18, ECLI:EU:C:2020:1029.

¹⁵ Uznesenie Európskeho parlamentu z 13. júla 2023 o potrebe opatrení EÚ v oblasti pátracích a záchranných operácií v Stredozemnom mori, Prijaté texty, P9_TA(2023)0293.

záchranných operácií na mori má kľúčový význam trvalá, rázna a účinná reakcia zo strany Únie, ktorá by zamedzila zvyšovaniu strát na životoch migrantov pri pokusoch prejsť Stredozemné more¹⁶; je naďalej presvedčený, že agentúra by mohla zohrávať kľúčovú úlohu pri aktívnejšej reakcii EÚ a členských štátov na pátranie a záchranu, najmä v Stredozemnom mori, a v boji proti zločineckým prevádzkaom a obchodníkom s ľuďmi;

19. domnieva sa, že absencia pátracej a záchranej misie na úrovni EÚ a nedostatok pátracích a záchranných kapacít poskytovaných členskými štátmi viedla k tomu, že ostatné organizácie občianskej spoločnosti a mimovládne organizácie vyplnili medzeru v poskytovaní týchto kapacít; vyjadruje znepokojenie nad rastúcim počtom pokusov o kriminalizáciu takýchto činov, čím sa ďalej obmedzujú možnosti záchranenia osôb v núdzi na mori;
20. berie na vedomie závery pracovníka pre základné práva, že Líbyu nemožno považovať za bezpečný prístav, a závery nezávislej vyšetrovacej misie OSN v Líbyi;

Vonkajší rozmer

21. naliehavo vyzýva Komisiu, aby pred uzavretím rokovaní o dohode o štatúte s tretou krajinou vykonala posúdenia vplyvu na základné práva v príslušných oblastiach, na ktoré sa vzťahuje dohoda, aby mohla v plnej miere zväžiť vplyv spolupráce s touto krajinou na základné práva; vyzýva agentúru, aby poskytovala pravidelné hodnotenia spoločných operácií v tretích krajinách a nepretržite posudzovala vplyv a rozsah aktívnych operácií, a to aj pokiaľ ide o základné práva;

Ruská invázia na Ukrajinu a úloha agentúry

22. víta pozitívnu úlohu, ktorú agentúra zohráva pri pomoci členským štátom pri riešení veľkého počtu ľudí prekračujúcich vonkajšie hranice Únie počas počiatočných fáz ruskej invázie na Ukrajinu od 24. februára 2022;
23. víta skutočnosť, že agentúra nasadila približne 500 príslušníkov stáleho zboru pozdĺž východnej hranice EÚ od Fínska po Rumunsko vrátane viac ako 350 príslušníkov na hraniciach EÚ a Ukrajiny; víta tiež podpísanie dohody o grante v hodnote 12 miliónov EUR medzi agentúrou Frontex a ukrajinskou pohraničnou strážou na podporu ukrajinských príslušníkov pohraničnej stráže pri plnení ich povinností;
24. zdôrazňuje najmä úlohu, ktorú agentúra zohráva v Moldavsku po prijatí dohody o štatúte začiatkom roka 2022, keď bolo nasadených viac ako 50 príslušníkov stáleho zboru na pomoc moldavským orgánom pri riešení otázok riadenia hraníc, ako je obchodovanie s ľuďmi, drogy, odhaľovanie odcudzených vozidiel, podvody v oblasti dokladov a terorizmus;

o

---

¹⁶ Uznesenie Európskeho parlamentu z 12. apríla 2016 o situácii v Stredozemí a potrebe holistického prístupu EÚ k migrácii, Ú. v. EÚ C 58, 15.2.2018.

o o

25. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Európskej agentúre pre pohraničnú a pobrežnú stráž, Komisii a Rade.